Radicale vernieuwing langdurige ggz
Ondersteund door

Het is nu tijd voor verandering! Doe je mee?

Geplaatst op 10 januari 2022

Het begin van een nieuw jaar is altijd een natuurlijk moment voor bezinning. Zeker dit jaar is dat het geval. Onze samenleving staat voor immense uitdagingen. Er zijn grote tegenstellingen tussen mensen, waarbij standpunten verharden. Een toenemend aantal mensen heeft het gevoel geen onderdeel meer uit te maken van de samenleving. Er zijn problemen met de stikstofuitstoot en de manier waarop de overheid met mensen omgaat. De toeslagenaffaire met alle schrijnende gevolgen is van dat laatste een duidelijk voorbeeld. De marktwerking en economische benadering in de publieke sectoren roept steeds meer weerstand op. We merken dat het verkopen van essentiële voorzieningen aan het buitenland nu tot grote problemen leidt. En wonen is voor steeds meer mensen onbetaalbaar geworden.

De overheid heeft de neiging problemen met een zak geld op te willen lossen. Maar met alleen extra geld komen we er niet meer. Zo geeft alleen meer geld voor de geestelijke gezondheidszorg geen antwoord op de vraag waarom zoveel mensen hulp nodig hebben. We kunnen extra geld uitgeven voor de bouw van verpleeghuisplaatsen. Maar mensen willen daar eigenlijk niet wonen. En er is geen personeel om daar te werken. Alleen extra geld voor de jeugdzorg zorgt er nog niet voor dat gezinnen zich gehoord en gezien voelen. Daarbij komt nog het effect dat menskracht verschuift van bijvoorbeeld het onderwijs naar de zorg, waardoor daar weer problemen ontstaan.

Kortom: het is tijd om het roer drastisch om te gooien. We zullen anders moeten durven kijken. Waarbij we de behoeften van mensen als uitgangspunt nemen. Ook als mensen hulp van anderen nodig hebben om hun leven vorm te geven. Het gaat in essentie om zaken als: eigenwaarde door niet steeds je hand op te hoeven houden, van betekenis kunnen zijn, doen wat er voor jou toe doet, waardering krijgen, aandacht en liefde ervaren.

Behoeften in samenleving uitgangspunt

Als we de behoeften in de samenleving als uitgangspunt nemen komen we tot andere vormen van samenleven. We zien daar al prachtige voorbeelden van in de maatschappij. Zoals de vader die na het

overlijden van zijn zoon door psychische problemen een inloophuis voor jongeren is gestart. Waarbij ze gewoon jongere mogen zijn en niet vanuit problemen of ziekte benaderd worden. Of mensen die na hun ontslag vanwege de diagnose dementie les zijn gaan geven op het mbo. Omdat juist zij als geen ander kunnen vertellen wat het betekent om met dementie te leven. Het mooie aan deze voorbeelden is dat er een andere manier van denken onder zit. Mensen worden als waardevol mens gezien. En niet als patiënt of probleemgeval.

Laten we de handen ineen slaan en werken aan een samenleving, waar ieder mens van betekenis is. In elke levensfase. Waar mensen het gevoel hebben dat hun leven zin en betekenis heeft. Ook als zij lichamelijke of geestelijke beperkingen ervaren. Waarbij mensen uit de buurt of het dorp vanaf het prille begin invloed hebben op de inrichting van de buurt en de voorzieningen. Jong en oud, met en zonder zorg, met en zonder verstandelijke beperking, mobiel en minder mobiel, rijk en arm wonen door elkaar. De mensen helpen elkaar, bekommeren zich om elkaar. Er zijn zingevende activiteiten, en vele mogelijkheden om samen te werken en te bewegen. Niet met blauwdrukken, maar op basis van wat de mensen lokaal willen en nodig hebben.

> “Hulp is niet pas beschikbaar wanneer iemand ‘iets heeft’”

Waar mensen het onderling niet kunnen oplossen is er hulp vanuit de overheid en aanbieders. Die hulp is steeds op maat, laagdrempelig, zonder schotten en afgestemd op wat mensen werkelijk nodig hebben. Hulp is niet pas beschikbaar wanneer iemand ‘iets heeft’. Maar helpt je gezond te blijven voelen. Iedereen heeft een basisinkomen, zodat mensen zich geen zorgen hoeven te maken over hun inkomen. Waardoor zij ruimte voelen om initiatieven te ontplooien en een bijdrage aan de samenleving te leveren.

De woningen en de woonomgeving zijn duurzaam, flexibel en geschikt voor verschillende levensfasen. Er is veel ruimte voor gezamenlijke activiteiten en er is een diversiteit aan voorzieningen op uiteenlopende gebieden als welzijn, leren, ondernemen, natuur en recreatie, kunst en cultuur, sport en spel, daginvulling en zingeving.

Duurzaamheid beweegt de bewoners. Zo zijn de gebruikte materialen te recyclen. De gemeenschap wekt minimaal net zoveel energie op als dat er wordt gebruikt. De woningen en woonomgeving zijn voorbereid op klimaatverandering. De kringlopen zijn zoveel mogelijk lokaal; waar mogelijk komen diensten, eten en drinken uit de buurt. Ook het vervoer is op maat en energieneutraal.

Al zoveel mensen die daar aan werken

Een utopie? Nee, we kunnen zo’n samenleving met elkaar realiseren. Er zijn zoveel mensen in de samenleving die verlangen naar een maatschappij waarin mensen en hun waarden centraal staan. En er zijn al zoveel mensen die daar met hart en ziel aan werken. Vanuit LOC merken we dat binnen de diverse bewegingen ‘Radicale vernieuwing’ heel veel mensen en organisaties hard werken aan een menselijkere samenleving. Veel leden van cliëntenraden zetten zich dag in dag uit zich vrijwillig in om het leven van

mensen mooier te maken. Maar ook op andere plekken en vanuit heel andere hoeken in de samenleving zijn mensen bezig met die nieuwe samenleving.

Ik heb nooit zoveel met goede voornemens bij de start van het nieuwe jaar. Maar ik merk dat ik dit jaar een diepgeworteld verlangen heb om flinke stappen te zetten op weg naar een menselijkere samenleving. Mensen verlangen daarnaar en nog langer wachten maakt de bestaande problemen en tegenstellingen alleen maar groter. je hoeft maar om je heen te kijken en je ziet de toon en de onvrede verscherpen. Het is tijd voor actie. Ik hoop met heel veel mensen met allerlei verschillende kennis en invalshoeken aan die menselijke maatschappij te mogen werken dit jaar. Met respect voor de planeet en al het leven op aarde.

Wil jij met de bewegingen radicale vernieuwing, het LOC-netwerk voor cliëntenraden en met mij linken om dat samen waar te maken?

Zie https://www.radicalevernieuwing.nl/actueel/samenleven-in-de-toekomst/ voor het plan dat Jord Neuteboom en ik gemaakt hebben om met de veranderingen te starten.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: Opstart vernieuwings-beweging, de Nederlandse ggz, LOC, Phrenos, Trimbos & Valente
Trefwoorden: loc waardevolle zorg